

FORSKELLE I TAKSTER OG FRADRAG VED AFREGNING AF MALTBYG

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Du skal se dig rigtig godt for, når din maltbyg skal sælges. En sammenligning af grovvarerelskabernes takster og priser viser nemlig, at der er betydelige forskelle mellem deres vilkår og behandlingsomkostninger.

Nedenfor er udvalgte grovvareselskabers fradrag for tørring, rensning, protein, sortering og analyser sammenlignet for to partier af maltbyg. Eksemplerne viser, at forskellen mellem firmaernes betaling til landmanden afhænger af det enkelte parti. Forskellene på grovvareselskabernes takster for tørring og rensning øges, når vandindholdet og/eller andelen af urenheder øges.

Som landmand bør du således se dig godt for og tjekke firmaernes betingelser og takster grundigt igennem, før du sælger din maltbyg. Husk i den forbindelse også, at alle priser og afregningstakster er til forhandling. Du bør også sikre dig, at der udtages parallelprøver af det leverede korn.

Du bør som landmand også bemærke, at der er forskelle mellem firmaernes vilkår for lagring af korn, såvel som afregningstidspunktet kan have betydning. Inden en eventuel afhentning af det høstede korn på ejendommen, skal du som landmand også huske at få aftalt, hvordan kornet afhentes samt prisen på afhentning og transport.

Udgangspunktet for sammenligningerne nedenfor er firmaernes høstinformationer til høst 2017. Analysen omfatter: DLG, Danish Agro, Vestjyllands Andel, Brødrene Ewers, Lantmännen, Overgaard Agro, Hornsyld Købmandsgaard, Møllerup Mølle, NSKorn samt Hedegaard.

SAMMENLIGNING AF AFREGNINGSBETINGELSERNE FOR MALTBYG

I tabel 1 er tørringstaksterne for byg til malt sammenlignet for de ti selskaber. Der er nogen forskel mellem tørringstaksterne.

Tabel 1. Tørringstakster, kr. pr. hkg, byg til malt[illegible]

14,1-14,5	5,40	5,40	5,55	5,20	5,20	5,35	5,20	5,05	5,20	5,35
14,6-15,0	7,40	7,40	7,50	7,00	7,25	7,30	7,00	6,70	7,00	7,30
15,1-15,5	8,45	8,50	8,30	7,90	8,35	8,30	7,90	7,80	7,90	8,30
15,6-16,0	9,55	9,50	9,10	8,90	9,40	9,35	9,05	8,85	9,05	9,35
16,1-16,5	10,55	10,50	9,90	9,90	10,40	10,35	10,05	9,85	10,05	10,35
16,6-17,0	11,60	11,60	10,70	10,90	11,40	11,35	10,90	10,80	10,90	11,35
17,1-17,5	12,70	12,70	11,50	11,60	12,40	12,30	11,85	11,60	11,85	12,30
17,6-18,0	13,30	13,40	12,30	12,10	13,00	12,75	12,75	12,40	12,75	12,75
18,1-18,5	13,90	13,90	13,10	12,70	13,60	13,25	13,60	13,20	13,60	13,25
18,6-19,0	14,50	14,60	13,90	13,60	14,20	13,85	14,50	14,00	14,50	13,85
19,1-19,5	15,10	15,20	14,70	14,50	15,00	14,75	15,10	14,80	15,10	14,75
19,6-20,0	16,00	16,10	15,50	15,40	16,00	15,65	15,80	15,40	15,80	15,65

EKSEMPLER

I eksempel 1 er selskabernes behandlingsomkostninger sammenlignet ved afregning af et parti maltbyg med en pris på 125 kr. pr. hkg og en kvalitet, som beskrevet i eksempel 1 herunder. Sammenligningen af afregningerne for dette parti maltbyg viser, at der er forskelle mellem firmaerne, både hvad angår de beregnede analyseomkostninger, renseomkostninger og tørringsomkostninger.

For partiet i eksempel 1 er der således ca. 9.500 kr. mere til dig som landmand, hvis partiet leveres til Lantmännen frem for til Danish Agro. Omregnet betyder det, at Danish Agro skal give 1,92 kr. mere end Lantmännen pr. hkg for maltbyggen, hvis du som landmand skal opnå det samme økonomiske udbytte af handlen (se tabel 2).

EKSEMPEL 1:

Parti: 500 t vårbyg til malt, 14,4 pct. vand, 11,3 pct. protein, sortering 91, 96 pct. spireenergi, 99 pct. sortsrenhed, 0,5 pct. fremmed art, 1 pct. knækkede kerner og 0,5 pct. urenheder samt analyse af 25 læs. Det er i eksemplet antaget, at alle kerner er mindst 2,2 mm.

Tabel 2. Eksempel 1. Afregning af maltbyg, sammenligning af udvalgte firmaer (maltbygpris: 125 kr. pr. hkg)

	DLG	Danish Agro	Vest-jyllands Andel	Brødr. Ewers	Lant-männen	Over-gaard Agro	Hornsyld Købmands-gaard	Møllerup Mølle	NS Corn	Hede-gaard
Hkg til afregning	4.938	4.938	4.938	4.938	4.938	4.938	4.938	4.938	4.938	4.938
Analyseomkostninger	3.375	3.500	2.375	2.500	0	0	3.125	2.500	2.500	2.625
Renseomkostninger	4.000	5.000	7.500	5.000	0	8.000	4.000	0	5.000	4.500
Tørringsomkostninger	26.865	26.865	27.611	25.870	25.870	26.616	25.870	25.124	25.870	26.616
Fradrag, protein	11.850	11.850	11.850	11.850	11.850	11.850	11.850	11.850	11.850	11.850
Totalomkostninger	46.090	47.215	49.337	45.220	37.720	46.467	44.845	39.474	45.220	45.592
Netto	571.120	569.995	567.874	571.990	579.490	570.744	572.365	577.737	571.990	571.619
Pr. hkg. leveret	114,22	114,00	113,57	114,40	115,90	114,15	114,47	115,55	114,40	114,32

I eksempel 2 er selskabernes behandlingsomkostninger sammenlignet ved afregning af et parti maltbyg med et højere vandindhold, en ringere sortering og en større andel af urenheder end i det foregående eksempel.

I eksempel 2 er Lantmännen det selskab, der fradrager mest i afregningen, mens Vestjyllands Andel er det

selskab, der fradrager mindst i forbindelse med afregningen. Det skyldes primært, at Vestjyllands Andel har lavere renseomkostninger og tørringsomkostninger og ikke mindst at Lantmännen har de største renseomkostninger end alle de øvrige selskaber.

Ved en maltbygpris på 125 kr. pr. hkg er der i eksemplet ca. 18.200 kr. mere til dig som landmand, hvis partiet leveres til Vestjyllands Andel frem for til Danish Agro. Omregnet betyder det, at Danish Agro skal betale ca. 3,50 kr. mere pr. hkg end Vestjyllands Andel, hvis du som landmand skal opnå det samme økonomiske udbytte af handlen (se tabel 3).

EKSEMPEL 2:

Parti: 500 t vårbyg til malt, 17,0 pct. vand, 11,3 pct. protein, sortering 85, 96,0 pct. spireenergi, 99,0 pct. sortsrenhed, 0,5 pct. fremmed art, 1,0 pct. knækkede kerner og 2,0 pct. urenheder samt analyse af 25 læs. Det er i eksemplet antaget, at alle kerner er mindst 2,2 mm.

Tabel 3. Eksempel 2. Afregning af maltbyg, sammenligning af udvalgte firmaer (maltbygpris: 125 kr. pr. hkg)

	DLG	Danish Agro	Vestjyllands Andel	Brødr. Ewers	Lantmännen	Overgaard Agro	Hornsyld Købmandsgaard	Møllerup Mølle	NS Corn	Hedegaard
hkg til afregning	4.680	4.680	4.680	4.680	4.680	4.680	4.680	4.680	4.680	4.680
Analyseomkostninger	3.375	3.500	2.375	2.500	0	0	3.125	2.500	2.500	2.625
Renseomkostninger	13.750	21.500	8.750	18.750	26.250	15.000	21.500	12.500	22.500	14.500
Tørringsomkostninger	56.840	56.840	52.430	53.410	55.860	55.615	53.410	52.920	53.410	55.615
Fradrag, protein	11.231	11.231	11.231	11.231	11.231	11.231	11.231	11.231	11.231	11.231
Fradrag, sortering	16.378	16.378	16.378	19.888	16.378	18.718	19.888	16.378	16.378	16.378
Totalomkostninger	101.574	109.449	91.164	105.779	109.719	100.564	109.154	95.529	106.019	100.349
Netto	483.363	475.488	493.773	479.159	475.218	484.374	475.784	489.408	478.918	484.588
Pr. hkg leveret	96,67	95,10	98,75	95,83	95,04	96,87	95,16	97,88	95,78	96,92